

Svinot Zaubes simtgadi, Purvīša muzejs atklās jaunus faktus par gleznotāju

Vilhelma Purvīša muzejs "Vecjauži" aicina uz izstādes "7 Gudrie" papildinājuma, VERSO*, atklāšanu.

Kad: 2026. gada 1. augustā, plkst. 13.00 **Kur:** Vilhelma Purvīša muzejs "Vecjauži".

Tāpat kā gleznas otrā pusē mākslinieks reizēm atstājis piezīmes vai skices, kas gadu desmitiem vēlāk palīdz labāk izprast pašu darbu, arī VERSO atklāj jaunus, līdz šim plašākā sabiedrībā nezināmus faktus par Vilhelmu Purvīti, viņa dzimtu, laikabiedriem un mājām "Vecjauži". Papildinājums tapis četru muzeja pastāvēšanas gadu pētniecības rezultātā, kuras laikā atrasti jauni arhīvu dokumenti, vēstules un cilvēkstāsti, kā arī notikušas negaidītas satikšanās, kas būtiski paplašinājušas mākslinieka izpratnes horizontu.

"Daudzie muzeoloģiskie pētījumi atklājuši, ka izstāde "Septiņi gudrie" ir jāpapildina, jo šodien zinām daudz vairāk nekā brīdī, kad sākām darboties un izstādi izveidojām. Īpaši aizraujoši ir pētījumi par Vilhelma Purvīša pazudušajām gleznām, kas izvērtušies par dokumentāliem detektīvistāstiem. Šajā laikā esam ieguvuši vēl daudz draugu, kuri sekmējuši muzeja attīstību," stāsta Žanete Grende, Purvīša muzeja vadītāja.

Starp VERSO stāstiem ir mazāk zināma epizode par Vecpiebalgā dzimušo Artūru Vanagu, kurš, kļuvis par Latvijas goda ģenerālkonsulu Norvēģijā, 1917.–1918. gadā palīdzēja Vilhelmam Purvītim atgūt veselību Lillehammerē un sarīkoja viņa izstādi Kristiānijā (Oslo), kas vainagojās ar lieliem panākumiem un unikālu sniega glezniecības metodi. Tāpat VERSO daļā stāstīts par Purvīšu dzimtas izcelsmi, mākslinieka draudzību ar Johanu Valteru un audžumeitas Marionas Vitants mantoto zelta monētu, kas pēc gandrīz astoņdesmit gadu prombūtnes, sveika un vesela, atgriezusies Latvijā.

VERSO atklāšana notiek Amatas apvienības svētku "Zaubei 100" ietvaros. Muzejs "Vecjauži" atrodas ir cieši saistīts ar vietējo kopienu: gadu gaitā muzeja tapšanu atbalstījuši tieši zaubēnieši, tostarp Zaubes seniori, Zaubes pamatskola un Zaubes koris un leģendārais veikals Skorpions. Tāpēc VERSO atklāšana ir dabiska svētku programmas daļa, kurā muzejs dalās savos jaunākajos atklājumos!

Papildu informācija: Vilhelma Purvīša muzejs, "Vecjauži", Cēsu novads, una.rozenbauma@gmail.com, 28744682.

**Glezniecībā un mākslas vēsturē verso nozīmē mākslas darba (gleznas, zīmējuma vai grāmatas lapas) mugurpusi jeb otru pusi. Pretstats tam ir rekto (recto), kas apzīmē priekšpusi jeb pusi ar pamata attēlu*